

Člověk přistupuje k Bohu

Člověk přistupuje k Bohu

Přístupy k Bohu:

CESTA ROZUMU

promýšlení Boha

- Anselm
- Tomáš

dokazování Boha

- Descartes
- Pascal

CESTA ZKUŠENOSTI

- Zkušenost poznání
- Zkušenost smyslu

CESTA MYSTIKY (kontemplace krásy)

Cesta rozumu

Anselm z Canterbury

1033-1109

Ontologický (důkaz) Boží existence:

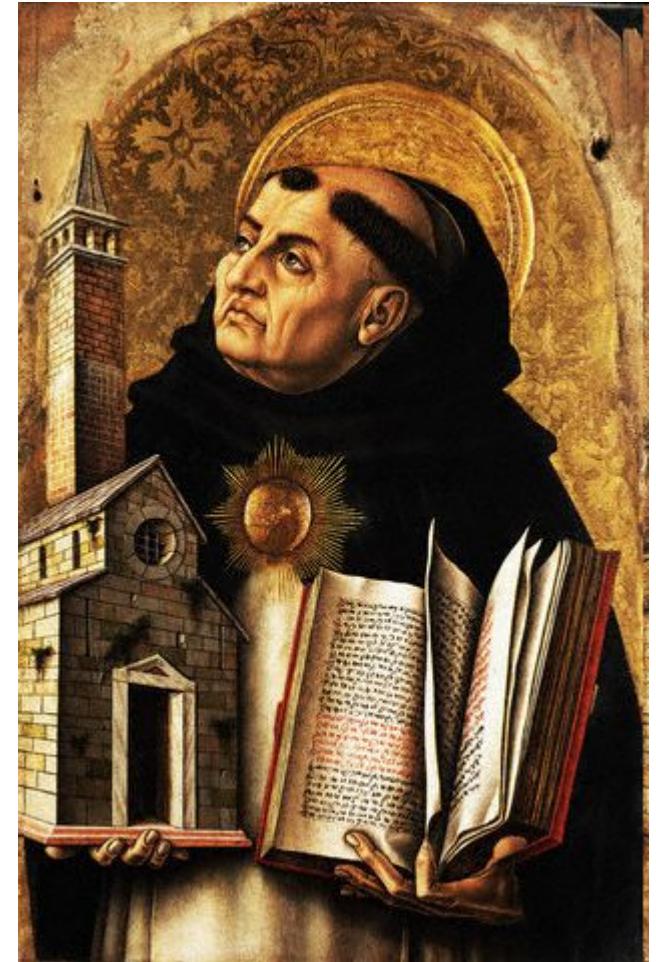
Věříme, že jsi něco, nad co nic většího nelze myslet.[...]

Není ovšem možné, aby to, nad co nic většího nelze myslet, bylo pouze v nahlédnutí. Je-li to totiž pouze v nahlédnutí, lze myslet, že je to také jako věc sama, což je více. Je-li tedy to, nad co nic většího nelze myslet, pouze v nahlédnutí, pak to, nad co nic většího nelze myslet, je zároveň něco, nad co lze myslet něco většího. To však jistě není možné. Existuje tedy beze vší pochyby něco, nad co nic většího nelze myslet, a to jak v nahlédnutí, tak jako věc sama.

Proslogion

Pět cest k důkazům Boží existence

- z **pohybu** (změny) lze usuzovat, že musí existovat prvotní impuls
- vše má svou **příčinu**, musí však existovat prvotní příčina
- věci existují nebo neexistují; to, že existují, způsobuje nějaká **nutnost**
- skutečnost je rozdělena dle **stupňů dokonalosti**, musí však existovat nejvyšší stupeň dokonalosti
- v uspořádání věcí je smysl, stejně jako ve **směřování** věcí, musí však existovat něco, co dané věci řídí

Tomáš Akvinský

1225-1274

Člověk přistupuje k Bohu

René Descartes (Cartesius)

1596-1650

Z toho právě, že existuji a že je ve mně idea nejdokonalejší bytosti, tj. Boha, se s největší jistotou dá dokázat, že Bůh opravdu existuje.

Meditationes de prima philosophia

Člověk přistupuje k Bohu

Blaise Pascal

1623-1662

“Nemohu odpustit Descartovi. V celé své filosofii se snažil obejít bez Boha, ale přece jen potřeboval, aby Bůh svět na začátku postrčil a dal do pohybu; potom už ovšem není k ničemu.”

„Jak je daleko od poznání Boha k tomu, začít jej milovat.

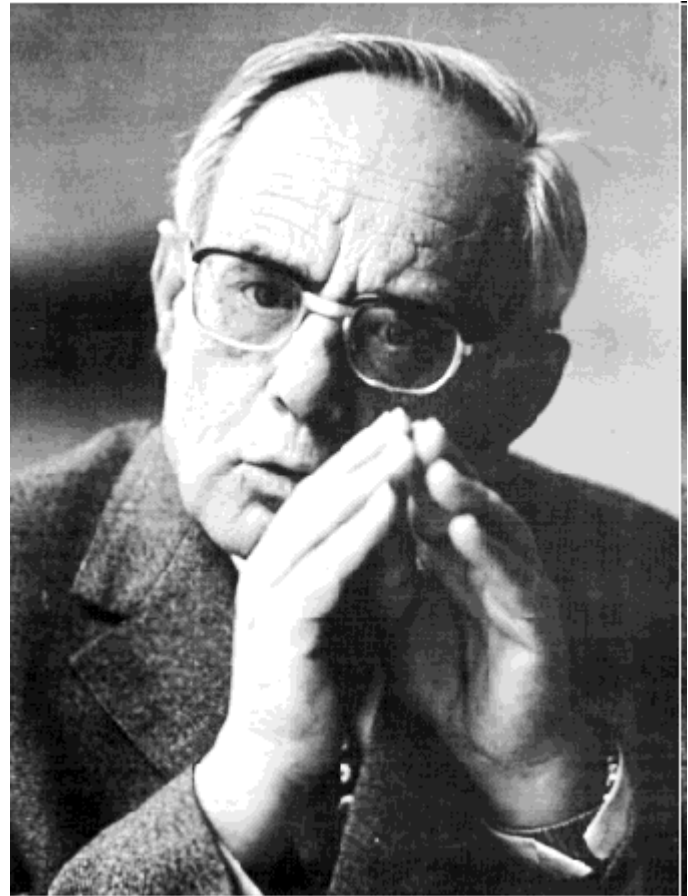
„Kdo se přesvědčil, že vlastnosti čísel jsou věčné a závisí na první pravdě, které se říká Bůh, nepokročil mnoho ke své spáse.”

„Srdce má své důvody, o nichž rozum nemá tušení.”

„Víra se liší od důkazu: ten je pouze lidský, kdežto víra je dar Boží. ... Je v srdci a neříká ‘vím’, nýbrž ‘věřím’.”

Pensées

Cesta zkušenosti

Transcendentální zkušenost

- každý člověk cítí „nějaké zakoušení nějakého Boha“
- to, co je zakoušeno, je „tajemstvím“, které „nese“, je „omilostněné“
- právě v křesťanství je tato zkušenost vyjádřena nejpřesněji a také konkrétně a historicky na osobě Ježíše Krista

Karl Rahner

1904-1984

Cesta smyslu (cesta srdce)

Jedná se o vyústění dynamiky lidského srdce, kde Bůh je garantem smyslu našeho života

- Existencionální otázky nelze odsunout, vyžadují totální odpověď – k té je však člověk nekompetentní, protože se každá odpověď jeví jako neúplná
- Člověk se sám stává otázkou, kterou nemůže sám odpovědět. Je sám sobě tajemstvím, které ale musí mít svou odpověď, protože jinak by lidský život upadl do absurdity.
- Definitivní a absolutní odpověď může dát jen někdo větší než člověk - Bůh

Luigi Giussani

1922–2005

Člověk přistupuje k Bohu

Luigi Giussani

1922-2005

*Člověk se nemůže vyhnout volbě,
buďto je otrokem lidí, nebo je
subjektem závislým na Bohu.*

Náboženský smysl

Člověk přistupuje k Bohu

"Poprvé jsem viděl lidi umírat, bylo to zvláštní. Vypadalo to, jako když končí studiová frekvence v rozhlase - odpojí se kabely, vypnou větráky, tělo se zabalí do mulu, obvaz na prsou se přelepí náplastí, na kterou se napíše rodné číslo. Představa, že tohle by měl být výsledek veškerého našeho snažení na zemi, je pro mě naprosto nepřijatelná."

Martin Heidegger

1889-1976

Člověk žije v celistvosti své existence pouze v předběžném vědění o své smrti. Vědomí smrti dává vážnost lidskému životu. Smrt je posledním úkonem života.

Jean Paul Sartre

1905-1980

Smrt život přetíná a odnímá mu každý význam. „Když musíme zemřít, nemá náš život žádný smysl, protože jeho problémy zůstanou nevyřešeny a protože i význam těchto problémů zůstane neurčitý.

Blaise Pascal
1623 - 1662

Pascalův pragmatický argument:

Existují dvě možnosti: Bůh buď je, nebo není, a člověk buď věří nebo nevěří. Z toho vyplývají 4 možné kombinace:

1. Věřím, že Bůh je, a žiji podle toho a on skutečně je.
2. Věřím, že Bůh je, a žiji podle toho a on ale není.
3. Nevěřím, že Bůh je, a on skutečně není.
4. Nevěřím, že Bůh je, žiji, jako by nebyl, ale on je.

A teď si člověče vyber...

Cesta mystiky

Martin Luther
1483–1546

„Hudba je jedním z nejkrásnějších a nejnádhernějších darů Božích. Je jedním z nejlepších umění. Noty oživují slova. Hudba zahání duchu smutek, jako bychom se dívali na krále Saula. Je nejlepší útěchou pro zarmoucené lidi, jí se srdce uspokojí, občerství a osvěží.“

Johann Sebastian Bach
1685–1750

Ve svých hovorech o hlubokých věcech byl vždy velmi zdrženlivý, nevyjadřoval se vůbec slovy, která mluvil, nýbrž tím, čím byl, a především ovšem svou hudbou. Byl nejnáboženštějším člověkem, jehož jsem v životě poznala.

Anna Magdalena Bachová

"... Mám tu čest Vám oznámiti, že jsem práci šťastně dokončil a že se z ní upřímně raduji. Myslím, že to bude dílo, které svému účelu plně vyhoví. Mohlo by se jmenovat: víra, naděje a láska k Bohu nejvyššímu a poděkování za tak veliký dar, že mně bylo popřáno dílo to ke chvále Nejvyššího a ke cti umění našeho šťastně dokončiti. Nedivte se, že jsem tak nábožný, ale umělec, který to není, nic takového nedokáže. Což nemáme příklady na Beethovenovi, Bachovi, Raffaelovi a mnoha jiných?"

Antonín Dvořák
1841–1904

Cesta k víře má svůj proces:

2 možnosti:

1. člověk slyší evangelium –
dochází k víře – hledá společenství

2 . člověk přichází do styku se
křesťany – přátelí se s jejich
společenstvím – slyší jejich
evangelium – dochází k víře.

